

«فاطمه نوبفت»

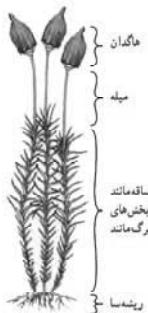
٧- گزینه «۳»

(الف) شیره خام

ب) خیر، گیاه همه آبی را که جذب کرده است، مصرف نمی کند بلکه بخش زیادی از آن به صورت بخار از روزنه های برگ خارج می شود.
 پ) صورتی ت خارج شدن بخار آب از برگ، نیروی مکشی در گیاه ایجاد می کند.
 این نیرو بر حرکت رو به بالا آب در گیاه نقش دارد.
 (دبای گیاهان، صفحه های ۱۳۳ تا ۱۳۵ کتاب (رسی))

«فاطمه نوبفت»

٨- گزینه «۴»

(دبای گیاهان، صفحه ۱۳۸ کتاب (رسی))

«فاطمه نوبفت»

٩- گزینه «۱»

از نوعی باقلاء، ماده ای به دست می آورند که با استفاده از آن، گروه خونی را شناسایی می کنند.
 (دبای گیاهان، صفحه های ۱۳۷ تا ۱۳۹ کتاب (رسی))

«امیرمحسن اسری»

١٠- گزینه «۳»

گیاه با استفاده از کربوهیدراتی که می سازد و مواد مغذی ای که از خاک می گیرد، مواد مورد نیاز خود مانند پروتئین ها را می سازد. (درست)
 بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: تار کشنده یاخته ای (نه یاخته ها) است که بر روی ریشه قرار گرفته و آب و مواد معدنی را جذب می کند. (نادرست)

گزینه «۲»: آب و مواد معدنی بعد از ورود به تار کشنده ابتدا در عرض ریشه حرکت کرده و سپس وارد آوند چوبی می شوند. (نادرست)

گزینه «۴»: دقت کنید که با توجه به شکل صفحه ۱۳۵ کتاب درسی، آوند آنکشی در برگ نزدیک به سطح زیرین است نه بالایی. (نادرست)
 (دبای گیاهان، صفحه های ۱۳۳ تا ۱۳۵ کتاب (رسی))

علوم نهم - فیزیک و زمین

«میین (هقان)»

١١- گزینه «۴»

گزینه «۱»: سرعت ثابت یعنی جهت حرکت باید ثابت باشد، پس جهت حرکت سرعت ثابت حتماً بر خط راست است.

گزینه «۲»: اجسامی مانند ماهواره حرکت شتاب ثابت دارند و مسیر حرکتشان منحنی است.

گزینه «۳»: جهت شتاب و جهت نیروی خالص یکسان است نه جهت نیرو و سرعت!
 (نیرو، صفحه های ۵۸ تا ۵۲ کتاب (رسی))

علوم نهم - زیست‌شناسی

١- گزینه «۳»

هاگ ها در سرخس ها با قرار گرفتن در جای مطروب، رشد و سرخس جدیدی ایجاد می کنند. استان های شمالی ایران، از جاهایی است که سرخس به طور خودرو رشد می کند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: سرخس ها آوند دارند.

گزینه «۲»: سرخس ها ساقه زیرزمینی هم دارند.
 گزینه «۴»: در پشت برگ های سرخس، مجموعه ای از هاگدان ها وجود دارد.

(دبای گیاهان، صفحه ۱۳۵ کتاب (رسی))

٢- گزینه «۲»

روزنه های برگ در سطح پایینی برگ، به مقدار زیاد مشاهده می شوند.
 بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: با توجه به شکل ۴ صفحه ۱۳۵ کتاب درسی، برخی یاخته های میان برگ، به شکل منظم در کنار هم قرار دارند.

گزینه «۳»: با توجه به متن کتاب درسی درست است.
 گزینه «۴»: شیره پرورده چون نیاز یاخته های گیاهی را تأمین می کند، دارای مقدار زیادی کربوهیدرات است.

(دبای گیاهان، صفحه های ۱۳۲ و ۱۳۵ کتاب (رسی))

٣- گزینه «۳»

تنها مورد (ج) به نادرستی بیان شده است.

بررسی همه موارد:

مورود (الف) بازدانگان، گیاهانی آوند دار هستند.

مورود (ب) طبق متن کتاب درسی، این مورد درست است.

مورود (ج) بازدانگان گل ندارند.

مورود (د) کاج و سرو از مثال های گیاهان بازدانگان می باشند.

(دبای گیاهان، صفحه های ۱۳۵ و ۱۳۶ کتاب (رسی))

٤- گزینه «۲»

گزینه «۲»: خزه ها در مناطق با رطوبت کافی رشد می کنند.
 سایر گزینه ها طبق متن کتاب درسی به درستی بیان شده اند.

(دبای گیاهان، صفحه های ۱۳۸ و ۱۳۹ کتاب (رسی))

٥- گزینه «۱»

طبق نمودار فعالیت صفحه ۱۴۰ کتاب درسی، کاملاً مشخص است که گزینه «۱» به درستی بیان شده است.

(دبای گیاهان، صفحه ۱۴ کتاب (رسی))

٦- گزینه «۲»

رگبرگ، دسته ای از آوندهای چوبی و آنکشی است.
 (دبای گیاهان، صفحه های ۱۳۲ تا ۱۳۵ کتاب (رسی))

@Tahlilazemoon

«مکانیک انتقالی نسبت»

حدود ۲۰۰ میلیون سال پیش در سطح کره زمین یک خشکی واحد و بزرگی به نام پانگه آ وجود داشته است که اطراف آن را یک اقیانوس بزرگ به نام پاتالاسا فراگرفته بوده است. میلیون ها سال بعد، این خشکی بزرگ به دو خشکی کوچکتر تقسیم شد که بین آن ها را دریای تیس پر کرده بود. نام خشکی نیمه شمالی لوزاریا و نیمه جنوبی گندوانا بوده است.

(زمین سافت ورقه ای، صفحه ۶۱ کتاب (رسی))

«گزینه ۳»

«مکانیک انتقالی نسبت»

لوزاریا منشا آسیا، اروپا و آمریکای شمالی و گندوانا منشا آفریقا، آمریکای جنوبی، هند، اقیانوسیه و قطب جنوب می باشند. پس منشا اقیانوسیه و آسیا با هم تفاوت دارد.

(زمین سافت ورقه ای، صفحه های ۶۴ و ۶۵ کتاب (رسی))

«گزینه ۴»

«فاطمه نویفت»

فقط موارد «ت» و «ث» صحیح هستند.
 بررسی موارد نادرست:
 «آ»: موافقان و گنر سال ها پس از فوت او اثبات کردند که قاره های کنونی در گذشته به هم متصل بوده اند.
 «ب»: فقط فسیل های حاشیه قاره هایی که در گذشته به هم متصل بودند به هم شباهت دارند.
 «پ»: حاشیه شرقی آمریکای جنوبی و غربی آفریقا با یکدیگر تطابق دارند.
 (زمین سافت ورقه ای، صفحه ۶۶ کتاب (رسی))

«گزینه ۳»

«مکانیک انتقالی نسبت»

«گزینه ۲»

ورقه های دور شونده:

- ۱- عربستان و آفریقا
- ۲- قطب جنوب و آفریقا
- ۳- آفریقا و آمریکای جنوبی
- ۴- ناز کا و اقیانوس آرام
- ۵- هند و آفریقا
- ۶- اقیانوس آرام و قطب جنوب
- ۷- آمریکای شمالی و اوراسیا
- ۸- استرالیا و قطب جنوب

ورقه های نزدیک شونده:

- ۱- هند و اوراسیا
- ۲- استرالیا و اقیانوس آرام
- ۳- آمریکای شمالی و اقیانوس آرام
- ۴- ناز کا و آمریکای جنوبی

(زمین سافت ورقه ای، صفحه ۶۷ کتاب (رسی))

«گزینه ۱»

«مکانیک انتقالی نسبت»

کمرنبد لرزه خیز اطراف اقیانوس آرام یکی از مهم ترین نواحی لرزه خیز جهان است که علت آن برخورد ورقه اقیانوسی آرام با ورقه های قاره ای اطراف آن است. در اثر این برخورد ورقه اقیانوسی به زیر ورقه قاره ای فرو رانده می شود.

(زمین سافت ورقه ای، صفحه ۷۰ کتاب (رسی))

«مبین (هقان)»

طبق قانون عمل و عکس العمل، نیروی پیشران از طرف آب به موتور قایق وارد می شود و عکس العمل آن از طرف موتور به آب وارد می شود.
(نیرو، صفحه های ۵۱ و ۵۹ کتاب درسی)

«گزینه ۱۲»

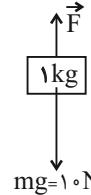
طبق قانون عمل و عکس العمل، نیروی پیشران از طرف آب به موتور قایق وارد می شود و عکس العمل آن از طرف موتور به آب وارد می شود.
(نیرو، صفحه های ۵۱ و ۵۹ کتاب درسی)

«گزینه ۱۳»

طبق قانون عمل و عکس العمل، نیروی پیشران از طرف آب به موتور قایق وارد می شود و عکس العمل آن از طرف موتور به آب وارد می شود.
نیتون داریم:

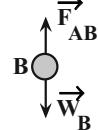
$$a = \frac{F_{\text{الصل}}}{m} \Rightarrow \begin{cases} a_1 = \frac{10-4}{1} = 6 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \\ a_2 = \frac{10-6}{1} = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \end{cases}$$

(نیرو، صفحه های ۵۸ تا ۵۱ کتاب درسی)

«گزینه ۱۴»

نیرویی که از طرف ظرف به گوی A وارد می شود، به سمت بالا است. بنابراین عکس العمل آن، نیرویی است که از طرف گوی A به ظرف و به طرف پایین وارد می شود.

از طرفی به گوی A نیرو وارد می شود:

۱) نیروی الکتریکی ای که از طرف گوی B به سمت پایین به آن وارد می شود. ($\vec{F}_{BA}$)

۲) نیروی عمودی سطح که از طرف ظرف به سمت بالا وارد می شود. ($\vec{F}_N$)

۳) نیروی وزن که به سمت پایین وارد می شود. (W_A)

با توجه به این که گوی های A و B در حال تعادل هستند، می توان نوشت:

$$\begin{cases} F_{AB} = W_B \\ F_N = W_A + F_{BA} \end{cases} \Rightarrow F_N = W_B + W_A$$

بنابراین نیروی عکس العمل سطح (F_N) از وزن گوی B (W_B) بیشتر است.
(نیرو، صفحه های ۵۲ تا ۵۶ کتاب درسی)

«گزینه ۱۵»

آ) نادرست - در حرکت زیردریایی نیروی پیشران از جانب آب به زیردریایی وارد می شود.

ب) نادرست - اگر بتوانیم به خودرو نیرویی وارد کنیم، روی سطح بدون اصطکاک سُر می خورد و به حرکت در می آید همچنین باید گفته شود
شتات بی نهایت ناشی از نیروی بی نهایت است که عملاً وجود ندارد.

پ) نادرست - وزن هر جسمی همراه به خود آن جسم وارد می شود.

ت) نادرست - چون نیروهای کش و واکنش به دو جسم متفاوت وارد می شوند، بنابراین، هرگز نمی توان از آن ها برابرد گرفت.

ث) نادرست - در توقف ناگهانی خودرو، نیروی ترمز به خودرو وارد می شود و به سرنشیان نیرویی وارد نخواهد شد. سرنشیان به سبب لختی به جلو حرکت می کنند.
(نیرو، صفحه های ۵۲ تا ۶۲ کتاب درسی)

۲۸- گزینه «۴»

با توجه به شکل و خاموش بودن لامپ، ماده A در آب رسانایی جریان الکتریکی ندارد در حالی که یون‌های سازنده ترکیب‌های یونی مانند نمک خوراکی (سدیم کلرید)، کات کبود، پتاسیم پرمونگنات و سدیم هیدروکسید طی اتحال در آب، در سراسر محلول پخش شده و باعث رسانایی جریان الکتریکی می‌شوند.

(رفتار اتم‌ها با یکدیگر، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ کتاب (رسی))

۲۹- گزینه «۳»

همه درشت‌مولکول‌ها نوعی بسپار نیستند، بسپارها نوعی درشت‌مولکول هستند.

(مواد و نقش آنها در زندگی، صفحه‌های ۹ تا ۱۱ کتاب (رسی))

۳۰- گزینه «۱»

مواد سوم و چهارم صحیح اند.
بررسی موارد نادرست:

مورد اول: پتانسیم پرمونگنات یک ترکیب یونی بوده و با حل شدن در آب، یون‌های سازنده آن در سراسر محلول پخش می‌شوند.

مورد دوم: ذره‌های سازنده اتیلن گلیکول، مولکول‌ها هستند و حل کردن این ماده در آب رسانایی الکتریکی ایجاد نمی‌کند.

(رفتار اتم‌ها با یکدیگر، صفحه ۱۶ کتاب (رسی))

ریاضی فهم

۳۱- گزینه «۲»

از بین گزینه‌های مطرح شده، مستطیل فقط برای مورد «پ» مثال نقض محسوب می‌شود زیرا در حالت کلی در مستطیل، قطراه نیمساز زوایا نیستند.

(استدلال و اثبات در هنر، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶ کتاب (رسی))

۳۲- گزینه «۴»

فاصله نقاط روی AP از اضلاع AC و AB برابر است، لذا نقطه $\hat{A}_1 = \hat{A}_2$ روی نیمساز زاویه A قرار دارد، پس:

$$\Delta APC \cong \Delta ABC \quad (\text{ض. زض})$$

$$\begin{cases} AP = AP \\ \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \\ AC = AB \end{cases}$$

لذا اضلاع نظیر با هم برابرند، پس $PC = PB$ در نتیجه مثلث

$$\Delta PBC = \Delta PCB \quad (\text{ض. زض})$$

$$B\hat{P}C + P\hat{B}C + P\hat{C}B = 180^\circ$$

$$\Rightarrow 120^\circ + P\hat{B}C + P\hat{C}B = 180^\circ$$

$$120^\circ + 2P\hat{B}C = 180^\circ$$

$$P\hat{B}C = 30^\circ$$

نکته: مجموع زوایای داخلی هر مثلث 180° می‌باشد. لازم است بدانیم که

هر نقطه روی نیمساز زاویه از دو ضلع زاویه به یک فاصله است و برعکس.

(استدلال و اثبات در هنر، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶ کتاب (رسی))

علوم نهم - شیمی

۲۱- گزینه «۲»

شکل (B) مولکول تشکیل دهنده روغن زیتون را نمایش می‌دهد که جزء درشت‌مولکول‌ها هست اما بسپار نیست.

(مواد و نقش آنها در زندگی، صفحه‌های ۹ تا ۱۱ کتاب (رسی))

۲۲- گزینه «۲»

نفت خام در آب حل نمی‌شود.

سرکه و آب پرتقال دارای ذره‌های یونی هستند و رسانایی آب را بیشتر می‌کنند.

سدیم کلرید و سدیم هیدروکسید با حل شدن در آب، یون‌های مشتب و منفی را وارد آب می‌کنند و رسانایی آب بیشتر می‌شود.

شکر و اتیلن گلیکول دو ترکیب مولکولی هستند که در آب حل می‌شوند ولی رسانایی الکتریکی تغییر نمی‌کند. حل شدن این‌ها به صورت مولکولی است و نه یونی.

(رفتار اتم‌ها با یکدیگر، صفحه ۱۶ کتاب (رسی))

۲۳- گزینه «۲»

مواد دوم، سوم و چهارم صحیح اند.

بررسی مورد اول: دسته‌ای از درشت‌مولکول‌ها، بسپار نام دارد.

(مواد و نقش آنها در زندگی، صفحه‌های ۹ تا ۱۱ کتاب (رسی))

۲۴- گزینه «۴»

گزینه‌های ۱ و ۳ بسپار نیستند روغن زیتون یک درشت‌مولکول است و آمونیاک یک مولکول کوچک است.

گزینه «۲» نوعی بسپار مصنوعی است.

(مواد و نقش آنها در زندگی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب (رسی))

۲۵- گزینه «۳»

کاربرد	ماده	
ضد یخ در رادیاتور خودروها	اتیلن گلیکول	A
ضد عفونی کردن بیمارستان‌ها و لوازم پزشکی	اتانول	B
ترد کردن مریبای کدو حلوازی	آب آهک	C
ترزیق به زمین‌های کشاورزی برای رشد بهتر گیاهان	آمونیاک	D

(ترکیبی، صفحه‌های ۵ و ۱۶ کتاب (رسی))

۲۶- گزینه «۳»

آهک، کلسیم اکسید است که یون‌های کلسیم و اکسید به پیوند یونی به

اتیلن گلیکول (ضد یخ)، آب و شکر از مولکول‌های چنداتمی تشکیل یافته‌اند.

(رفتار اتم‌ها با یکدیگر، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ کتاب (رسی))

۲۷- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: کات کبود مانند پتانسیم پرمونگنات ترکیب یونی بوده و محلول آن‌ها رسانایی جریان الکتریکی است.

گزینه «۲»: ترکیب‌های مولکولی مانند شکر نیز می‌توانند به صورت بلور باشند.

گزینه «۳»: عنصرها در طبیعت عموماً به صورت ترکیب یافت می‌شوند.

(رفتار اتم‌ها با یکدیگر، صفحه ۱۶ کتاب (رسی))

«رضاء سید نجفی»

«گزینه ۱» - ۳۶

$$\begin{aligned} A &= \left(\frac{2}{\sqrt{3}}\right)^{-2} \times \left(\frac{2}{4}\right)^{-2} \times \left(\frac{4}{5}\right)^3 \times \left(\frac{6}{81}\right)^3 \times \left(\frac{1}{5}\right)^0 \\ \Rightarrow A &= \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \times \left(\frac{4}{21}\right)^2 \times \left(\frac{9}{2}\right)^3 \times \left(\frac{6}{81}\right)^3 \times 1 \\ \Rightarrow A &= \left(\frac{\sqrt{3} \times 4}{2 \times 21}\right)^2 \times \left(\frac{9 \times 6}{2 \times 81}\right)^3 \\ \Rightarrow A &= \left(\frac{2}{3}\right)^2 \times \left(\frac{1}{3}\right)^3 = \frac{4}{243} \end{aligned}$$

در ادامه داریم:

$$\left(\frac{A^0}{6A-1}\right)^{-1} = 6A-1 = 6 \times \frac{4}{243} - 1 = \frac{8}{81} - 1 = -\frac{73}{81}$$

(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴ کتاب درسی)

«نریمان فتح‌اللهی»

«گزینه ۲» - ۳۷

$$\begin{aligned} \frac{2^{x+1} \times 18^x}{3^x \times 12^{x-1}} &= 4^y \Rightarrow \frac{2^x \times 2 \times (3 \times 6)^x}{3^x \times 12^x \times 12^{-1}} = 4^y \\ \Rightarrow \frac{2^x \times 2 \times 3^x \times 6^x}{3^x \times 2^x \times 6^x \times \frac{1}{12}} &= 4^y \Rightarrow 2 \times 12 = 4^y \Rightarrow 24 = 4^y \\ 2^{4-2y} &= \frac{2^4}{2^{2y}} = \frac{16}{4^y} = \frac{16}{24} = \frac{2}{3} \end{aligned}$$

آنگاه خواهیم داشت:

(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴ کتاب درسی)

«علی سرآبادانی»

«گزینه ۴» - ۳۸

$$\begin{aligned} &\left(\frac{a^{-5}(a^{-2} + a^{-1} + 1)}{a^{-5}(1+a^2)} + \frac{a^6(a-1)}{a^6(1+a^2)} \right) \times (a^2 + 1) \\ &= a^{-2} + a^{-1} + 1 + a - 1 = a + a^{-2} + a^{-1} \end{aligned}$$

(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴ کتاب درسی)

«بهرام ملاچ»

«گزینه ۴» - ۳۹

نکته: مقدار عبارت a^n با فرض $a > 0$ و $n \in \mathbb{N}$ موقعی بزرگ‌تر می‌شود که:

(۱) عدد a به ۱ نزدیک‌تر شود.

(۲) توان n کوچک‌تر شود.

با توجه به نکته فوق داریم:

$$\left(\frac{2}{3}\right)^1 < \left(\frac{5}{4}\right)^2 < \left(\frac{6}{7}\right)^5 < \left(\frac{7}{8}\right)^3$$

(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴ کتاب درسی)

«رضاء سید نجفی»

«گزینه ۳» - ۴۰

$$\begin{cases} a-1=2^{-k} \Rightarrow 2^k = \frac{1}{a-1} \Rightarrow \frac{1}{a-1} = 1-b \\ b-1=-2^k \Rightarrow 2^k = 1-b \end{cases}$$

$$\Rightarrow 1 = (a-1)(1-b) \Rightarrow 1 = a - ab - 1 + b$$

$$\Rightarrow ab = a + b - 2$$

(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴ کتاب درسی)

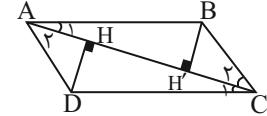
«ممدوح قرقیان»

$$\begin{cases} AD=5 \\ AH=4 \end{cases} \rightarrow \text{فیثاغورث} \rightarrow AD^2 - AH^2 = DH^2$$

$$\Rightarrow 5^2 - 4^2 = DH^2 \Rightarrow DH = 3$$

با توجه به اینکه مثلث‌های CDH' و ABH' به حالت وتر و یک زاویه حاده همنهشت هستند.

$$\Rightarrow \begin{cases} CD = AB \\ \hat{A}_1 = \hat{C}_1 \end{cases}$$

لذا اضلاع نظیر برابرند، یعنی $DH = BH' = 3$

پس مجموع فواصل رؤوس B و D از قطر بین آن‌ها، یعنی قطر $DH + BH' = 3 + 3 = 6$ برابر است، پس $AC = 6$

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۸ کتاب درسی)

«بهرام ملاچ»

«گزینه ۳» - ۴۴

با توجه به مکمل بودن زوایای رو به رو در چهارضلعی گفته شده:

$$\begin{cases} \hat{B} + \hat{E}_2 = 180 \\ \hat{E}_1 + \hat{E}_2 = 180 \end{cases} \Rightarrow \hat{E}_1 = \hat{B}$$

$$\begin{cases} \hat{C} + \hat{D}_2 = 180 \\ \hat{D}_1 + \hat{D}_2 = 180 \end{cases} \Rightarrow \hat{C} = \hat{D}_1$$

آنگاه در دو مثلث ΔADE و ΔABC داریم:

$$\begin{cases} A = A \\ B = E_1 \\ C = D_1 \end{cases} \Rightarrow ABC \sim ADE \Rightarrow \frac{AB}{AE} = \frac{AC}{AD}$$

$$\Rightarrow \frac{x+6}{2} = \frac{x+22}{6} \Rightarrow 3x+18 = x+22$$

$$\Rightarrow x = 2 \Rightarrow \frac{AB}{AE} = \frac{8}{2} = 4$$

یعنی نسبت تشابه دو مثلث ۴ و در نتیجه نسبت مساحت‌شان ۱۶ است. پس داریم:

$$\frac{S_{\Delta ABC}}{S_{\Delta ADE}} = 16 \Rightarrow S_{BDEC} = 15S_{ADE}$$

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۸ کتاب درسی)

«ابراهیم نجفی»

«گزینه ۴» - ۳۵

$$\begin{cases} \hat{A} = \hat{H} = 90^\circ \\ \hat{M} = \hat{C} = \hat{B} = \hat{H} \end{cases} \Rightarrow \hat{B} = \hat{M} \Rightarrow \Delta ABC \sim \Delta HMC \quad \text{بنابراین زوایای مشترک}$$

$$=\frac{1}{2} \times 4 / 8 \times 10 = 24 \Rightarrow S_{\Delta HMC}$$

$$\Rightarrow MH \times HC \times \frac{1}{2} = 24 \Rightarrow HM \times HC = 48$$

با توجه به اینکه $3MH = 4MC$ مشخص است که باید $MH = 6$ و $MC = 8$ برقرار باشد. با توجه به $BH = CH$ نتیجه می‌شود که

$$BH = 8$$

$$\frac{BC}{MC} = \frac{AC}{CH} \Rightarrow \frac{16}{10} = \frac{10+x}{8} \Rightarrow BC = \frac{16}{10} MC = \frac{16}{10} \times 8 = 12.8$$

$$\Rightarrow 12.8 = 100 + 10x$$

$$\Rightarrow 10x = 28 \Rightarrow x = 2.8 \Rightarrow AC = 12.8$$

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۸ کتاب درسی)

(امین موسویان)

٤٤- گزینه «۳»

جانداران قادر به حفظ وضعیت درونی پیکر خود هستند. همه این جانداران، سطحی از سازمان یابی را دارند و منظم‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صورت سوال شامل جاندارانی نظری تک‌یاخته‌ای‌ها و پریاخته‌ای‌ها می‌باشد، اما گزینه «۱» فقط شامل پریاخته‌ای‌ها است.

گزینه «۲»:

همه جانداران به محکه‌ای محیطی پاسخ می‌دهند.

گزینه «۴»: بعضی از ویژگی‌های جانداران مانند تولیدمثل، در مراحل ابتدایی زندگی برخی جانداران وجود ندارند. مثلاً نوزاد پروانه مونارک قابلیت تولیدمثل ندارد.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۳، ۷، ۸ و ۱۰)

(امین موسویان)

٤٥- گزینه «۴»

نتها مورد (د) صحیح است.

بررسی همه موارد:

مورد (الف) در انتقال فعال و انتشار تسهیل شده، نوعی مولکول پروتئینی دچار تغییر شکل در هنگام انتقال مواد می‌شود. عبارت بخش دوم این

موردنها در ارتباط با انتقال فعال صحیح است.

مورد (ب) در روش‌های انتقال فعال، درون‌بری و برون‌رانی، انرژی زیستی مصرف می‌شود. پروتئین‌ها دارای واحدهای آمینواسیدی می‌باشند که

تنها در انتقال فعال نقش مستقیم برای جابه‌جاگی مواد دارند.

مورد (ج) در روش‌های برون‌رانی و درون‌بری، مساحت غشاء یاخته ای تغییر می‌کند. در برون‌رانی، ذره‌های درشت به خارج یاخته منتقل می‌شوند.

مورد (د) روش‌های انتشار ساده و انتشار تسهیل شده، موجب یکسان شدن غلظت مواد در دو سوی غشا می‌شوند. این روش‌ها، نیازی به انرژی ATP ندارند.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۵)

(امین موسویان)

٤٦- گزینه «۳»

هر دو نوع سوخت زیستی و فسیلی، از پیکر جانداران به وجود می‌آیند با این تفاوت که سوخت‌های زیستی، از جانداران امروزی پدید آمده‌اند.

در نتیجه هر دو منشأ زیستی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در حال حاضر بیشترین نیاز جهان به انرژی را سوخت‌های فسیلی تأمین می‌کنند.

گزینه «۲»: سوخت‌های فسیلی موجب آلودگی هوا و محیط زیست می‌شوند. سوخت‌های زیستی منابع انرژی پایدارتر، مؤثرتر و پاک‌تر (نه کاملاً پاک!) از سوخت‌های فسیلی هستند. یعنی مقداری آلودگی دارند، اما کمتر از سوخت‌های فسیلی.

گزینه «۴»: سوخت‌های فسیلی باعث گرمایش زمین می‌شوند.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۵ و ۶)

(ممدرامین بیکی)

٤٧- گزینه «۳»

درون‌بری و برون‌رانی به منظور انتقال مواد، به انرژی ATP نیاز دارند.

انتقال فعال نیز می‌تواند با مصرف انرژی ATP صورت پذیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در انتشار ساده و انتشار تسهیل شده، مواد در جهت شیب غلظت و از محل با تراکم بالا به محل با تراکم پایین جابه‌جا می‌شوند ولی در انتقال فعال، مواد در خلاف جهت شیب غلظت جابه‌جا می‌گردند.

گزینه «۲»: در انتقال فعال و انتشار تسهیل شده، پروتئین‌های غشاء‌یاری فعالیت دارند، مولکول‌ها و ذره‌های درشت تنها توسط روش‌های درون‌بری و برون‌رانی جابه‌جا می‌شوند.

گزینه «۴»: اکسیژن، مولکول درشت نیست و از طریق انتشار ساده منتقل می‌شود.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

زیست‌شناسی دهم**٤١- گزینه «۲»**

منظور صورت سوال، غشاء یاخته است. در ساختار غشاء یاخته‌ای بزرگ‌ترین مولکول‌ها، پروتئین‌ها و پرعددترین مولکول‌ها، فسفولیپیدها می‌باشند. هر مولکول فسفولیپید، دو زنجیره کربن‌دار دارد که همواره در اتصال با گلیسرول می‌باشند. همچنین توجه داشته باشید که در فسفولیپیدها، گلیسرول به گروه فسفات نیز اتصال دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برخی پروتئین‌ها، در لایه خارجی غشا به زنجیره‌ای از مولکول‌های کربوهیدرات متصل هستند.

گزینه «۳»: دقت کنید برخی پروتئین‌های غشاء، منفذ ندارند.

گزینه «۴»: با توجه به شکل غشاء یاخته‌ای در کتاب درسی، روپروری برخی از فسفولیپیدها، کلسترول و حتی پروتئین قرار گرفته است.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

٤٢- گزینه «۳»

کربوهیدرات‌ها، لیپیدها، پروتئین‌ها و نوکلئیک‌اسیدها چهار گروه اصلی مولکول‌های تشکیل‌دهنده یاخته‌اند و در جانداران ساخته می‌شوند. این مولکول‌ها، مولکول‌های زیستی نامیده می‌شوند.

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخش اصلی تشکیل‌دهنده غشاء یاخته‌ای، فسفولیپید است. قند شیر لاکتوز است که نوعی کربوهیدرات می‌باشد. انرژی تولید شده از یک گرم تری‌گلیسرید (نه فسفولیپید) حدود دو برابر انرژی تولید شده از یک گرم کربوهیدرات است.

گزینه «۲»: عامل اسیدی در مولکول‌های اسید چرب، آمینواسید و نوکلئیک‌اسید قابل مشاهده است. اسیدهای چرب توسط سه عنصر اکسیژن، هیدروژن و کربن تشکیل شده‌اند.

گزینه «۳»: در پژشکی شخصی، روش‌های درمانی خاص هر فرد براساس مولکول دنای فرد طراحی می‌شود. پروتئین‌ها کارهای متفاوتی انجام می‌دهند، مثل انقباض ماهیچه، انتقال مواد در خون و کمک به عبور مواد از غشاء یاخته و عملکرد آنزیمی. نوکلئیک‌اسیدها و پروتئین‌ها دارای نیتروژن هستند.

گزینه «۴»: مرز بین درون و برون یاخته، غشاء یاخته است. افزایش سرعت واکنش‌های شیمیایی بر تعهدۀ آنزیم‌ها است. نمی‌توان گفت همه پروتئین‌های غشا (مولکول دارای نیتروژن)، آنزیم هستند.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۲)

٤٣- گزینه «۳»

بافت پیوندی سست مادة زمینه‌ای شفاف و بی‌رنگ دارد.

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بافت پیوندی سست معمولاً (نه همواره) بافت پوششی را پشتیبانی می‌کند.

نکته: بافت پوششی در زیریاخته‌های خود غشاء پایه دارد و غشاء پایه شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی است و معمولاً بافت پیوندی سست در تماس با غشاء پایه است.

گزینه «۲»: در بافت پیوندی متراکم میزان رشته‌های کلاژن از بافت پیوندی سست بیشتر، تعداد یاخته‌های آن کمتر و مادة زمینه‌ای آن نیز اندک است.

گزینه «۳»: از میان بافت پیوندی سست رگ خونی نیز می‌تواند عبور کند که درون آن خون جریان دارد. خون نوعی بافت پیوندی است.

گزینه «۴»: با توجه به شکل صفحه ۱۶ کتاب درسی، این بافت دارای یاخته‌های تک‌هسته‌ای با شکل‌های مختلف است.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«کتاب اول»

۵۲- گزینه «۱»

زیست‌شناسان امروزی برای شناخت هر چه بیشتر سامانه‌های زنده از اطلاعات رشته‌های دیگر نیز کمک می‌گیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در زیست‌شناسی، فقط ساختارها و یا فرایندهایی را بررسی می‌کنیم که برای ما به طور مستقیم یا غیرمستقیم قابل مشاهده و اندازه‌گیری‌اند.

گزینه «۳»: جانداران تک‌یاخته‌ای اندام ندارند.

گزینه «۴»: به طور کلی علم تجربی، محدودیت‌هایی دارد و نمی‌تواند به همه پرسش‌های ما پاسخ دهد و از حل برخی مسائل بشری ناتوان است.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۲، ۳ و ۸ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

۵۳- گزینه «۲»

نشاسته مثلا در سبیزیمنی و غلات وجود دارد. نشاسته نوعی پلی‌ساقارید است و پلی‌ساقارید نوعی مولکول زیستی می‌باشد.

مولکول‌های زیستی فقط در دنیای زنده قابل مشاهده می‌باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پروتئین‌ها کارهای متفاوتی انجام می‌دهند. برخی از پروتئین‌ها (نه همه آن‌ها) آنزیم هستند و می‌توانند سرعت واکنش‌های شیمیایی را فرازیش دهند.

گزینه «۳»: شبکه آندوپلاسمی صاف در ساخت لیپیدها نقش دارد. فقط برخی از لیپیدها (کلسترول) در ساختار انواعی از هورمون‌ها به کار می‌روند.

گزینه «۴»: همه پروتئین‌ها در داخل یاخته فعالیت نمی‌کنند و می‌توانند خارج یاخته‌ای هم باشند. مانند پروتئین‌های درون ماده زمینه‌ای بافت پیوندی!

(دنباله زنده، صفحه‌های ۹ تا ۱۰ و ۱۵ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

۵۴- گزینه «۲»

موارد (ب) و (ج) صحیح می‌باشند.

بررسی همه موارد:

(الف) ریزکیسه‌های موجود در یاخته ممکن است توسط گلزاری ساخته شده باشند و یا درین درون بری به وجود آمده باشند.

(ب) منافذ موجود در هسته باعث ارتباط بین میان یاخته و داخل این ساختار می‌شود.

(ج) رنان‌ها می‌توانند به صورت آزاد درون سیتوپلاسم و یا متصل به شبکه آندوپلاسمی زیر باشند.

(د) بخش‌هایی از شبکه آندوپلاسمی به غشای یاخته نزدیک‌تر است و بخش‌هایی از آن به غشای هسته!

(دنباله زنده، صفحه ۱۱ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

۵۵- گزینه «۳»

در این شکل فرایند اسمز رخ می‌دهد و آب از جایی با فشار اسمزی کمتر (سمت راست) به جایی با فشار اسمزی بیشتر (سمت چپ) می‌رود.

پس با گذشت زمان، ارتقای سمت راست طرف کاهش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با انجام فرایند اسمز و عبور خالص آب به سمت چپ فشار اسمزی محلول شکر کاهش می‌یابد.

گزینه «۲»: بدیهی است که با ورود آب به محلول شکر، غلظت محلول کاهش می‌یابد. زیرا حلال آن زیاد شده است.

گزینه «۴»: در فرایند اسمز، تنها مولکول‌های آب هستند که جایه‌جا می‌شوند زیرا غشای نیمه تراوا اجازه عبور به سایر مولکول‌ها را نمی‌دهد.

(دنباله زنده، صفحه ۱۳ کتاب (رسی))

«کلتور سراسری ام، با کمی تغییر»

در هشتمین سطح سازمان‌یابی حیات یعنی بوم‌سازگان این ویژگی دیده می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هشتمین سطح مربوط به جمعیت است. در سطح اجتماع و بالاتر، جمعیت‌های گوناگون با یکدیگر تعامل دارند.

گزینه «۳»: این مورد مربوط به دهمین سطح است.

گزینه «۴»: هفتمین سطح مربوط به اجتماع است نه بوم سازگان! در بوم سازگان، تأثیر عوامل زنده و غیرزنده محیط بر یکدیگر مشاهده می‌شود.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۷ و ۸ کتاب (رسی))

۴۸- گزینه «۲»

در هشتمین سطح سازمان‌یابی حیات یعنی بوم‌سازگان این ویژگی دیده می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هشتمین سطح مربوط به جمعیت است. در سطح اجتماع و

بالاتر، جمعیت‌های گوناگون با یکدیگر تعامل دارند.

گزینه «۳»: این مورد مربوط به دهمین سطح است.

گزینه «۴»: هفتمین سطح مربوط به اجتماع است نه بوم سازگان!

(دنباله زنده، صفحه‌های ۷ و ۸ کتاب (رسی))

۴۹- گزینه «۲»

تنها مورد (ج) عبارت صورت سوال را به درستی تکمیل می‌کند. بررسی سایر موارد:

(الف) مطابق شکل کتاب درسی، هسته یاخته‌های بافت چربی به گوشه رانده شده‌اند.

(ب) با توجه به شکل صفحه ۱۵ کتاب درسی، در بافت پوششی مری یاخته‌ایی که در اولین ردیف قرار دارند، ظاهر تقریباً مکعبی دارند.

(د) در هر دو بافت پوششی روده و دیواره مویرگ، همه یاخته‌ها با غشای پایه که واحد پروتئین و گلیکوپروتئین است، اتصال دارند اما باید به این نکته دقت کنید که غشای پایه ساختاری زنده نیست و ترکیبی مولکولی دارد.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب (رسی))

۵۰- گزینه «۱»

یاخته، تختین سطح از سطوح سازمان‌یابی حیات است و همه یاخته‌ها غشایی دارند که عبور مواد را بین آن و محیط اطراف تنظیم می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بزرگ‌ترین سطح سازمان‌یابی حیات زیست‌کرده است که شامل همه جانداران، زیستگاه‌ها و زیست‌بوم‌های زمین (زنده و غیرزنده) می‌باشد. فقط اجزای زنده دارای یاخته می‌باشند. همچنین دقت کنید جاندارانی مانند باکتری‌ها، تک‌یاخته‌ای هستند.

گزینه «۳»: سطحی که در تشکیل اجتماع نقش دارد جمعیت می‌باشد و جمعیت به مجموعه‌ای از جانداران یک گونه که در یک مکان و یک زمان مشخص باهم زندگی می‌کنند، گفته می‌شود.

گزینه «۴»: قبل از زیست‌بوم، بوم‌سازگان قرار دارد. در هر بوم‌سازگان فقط یک جمعیت وجود ندارد بلکه جمعیت‌های گوناگون وجود دارند که با عوامل محیطی اطراف خود در تعامل می‌باشند.

(دنباله زنده، صفحه‌های ۱ و ۲ کتاب (رسی))

۵۱- گزینه «۴»

زیست‌شناسان در بدن این پروانه‌ها، یاخته‌های عصبی (نورون‌هایی) یافته‌اند که پروانه‌ها با استفاده از آن‌ها، جایگاه خورشید در آسمان و جهت مقصدا را تشخیص می‌دهند و به سوی آن پرواز می‌کنند. جمعیت این پروانه‌ها، هر سال هزاران کیلومتر را از مکزیک تا کانادا و بالعکس می‌پیماید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» و «۳»: در همه پروانه‌های مونارک بالغ، یاخته‌های عصبی به تشخیص جایگاه خورشید در آسمان کمک می‌کنند.

گزینه «۲»: زیست‌شناسان پس از سال‌ها پژوهش، به تازگی این معما را حل کردند.

(دنباله زنده، صفحه ۱۱ کتاب (رسی))

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرایند درون بری همانند فرایند برون رانی مستقل از شیب غلظت انجام می‌شود به این معنی که گاهی ممکن است مواد در جهت شیب غلظت جایه‌جا شوند و گاهی برخلاف شیب غلظت.

گزینه «۲»: بسته‌بندی و ترشح مواد توسط دستگاه گلتری انجام می‌شود.

گزینه «۴»: در فرایند درون بری برخلاف فرایند برون رانی، سطح غشاء پاخته کاهش می‌یابد.

(نبای زنده، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

«۵۶- گزینه «۳»

پاخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی چند هسته‌ای هستند و پاخته‌های پوششی استوانه‌ای تک هسته‌ای، پس در تعداد هسته باهم مشابه نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پاخته‌های ماهیچه‌ای صاف و پاخته‌های بافت پیوندی متراکم هر دو تک هسته‌ای هستند. پس در تعداد هسته باهم مشابه‌اند.

گزینه «۲»: پاخته‌های چربی هسته‌ای گوشی‌ای دارند ولی پاخته‌های پیوندی سنت هسته‌ای مرکزی دارند. پس در جایگاه هسته با هم مشابه نیستند.

گزینه «۴»: پاخته‌های پوششی سنگ‌فرشی تک لایه، هسته‌ای مرکزی دارند ولی پاخته‌های ماهیچه اسکلتی هسته‌هایی در مجاورت غشاء دارند. پس در جایگاه هسته باهم مشابه نیستند.

(نبای زنده، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب درسی)

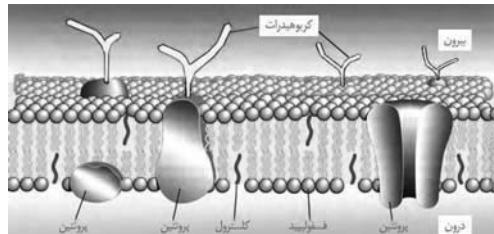
«۵۷- گزینه «۱»

مرز بین درون پاخته عصبی و بیرون آن غشاء پاخته‌ای است. در هر دو لایه غشا، دو نوع لیپید کلسترول و فسفولیپید دیده می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: غشاء پاخته، نفوذپذیری انتخابی یا تراوایی نسبی دارد؛ یعنی فقط برخی مواد می‌توانند از آن عبور کنند.

گزینه «۳»: مطابق با شکل کتاب درسی، کربوهیدرات‌های متصل به پروتئین‌ها و فسفولیپیدهای آن می‌توانند شکل‌های متفاوتی داشته باشند.

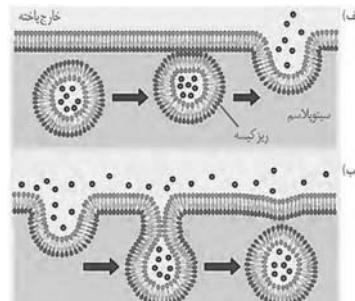

گزینه «۴»: مطابق با کتاب درسی، سیتوپلاسم فاصله بین غشاء پاخته را پر می‌کند. سیتوپلاسم از انداzek‌های مختلفی تشکیل شده است. هر یک از انداzek‌ها در سیتوپلاسم کار ویژه‌ای دارد.

(نبای زنده، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲ کتاب درسی)

«۵۸- گزینه «۳»

«کتاب اول»

مطابق با شکل کتاب درسی، لایه حاوی کربوهیدرات‌های غشا در مجاورت مولکول وارد شده به پاخته است. به این معنی که لایه خارجی غشاء پاخته، لایه درونی ریزکیسه را می‌سازد و لایه داخلی غشاء پاخته، لایه خارجی ریزکیسه.

(نبای زنده، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

«۵۹- گزینه «۳»

همه جانداران موجود در زیست کره حداقل یک پاخته را دارند. پس پایین‌ترین سطح سازمان یابی حیات در آن‌ها دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر جاندار سالمی که در یک جمعیت زندگی می‌کند معمولاً نمی‌تواند همه ویژگی‌های حیات را در یک زمان داشته باشد. مثلاً انسان‌های نابالغ نمی‌توانند تولید مثل انجام دهند.

گزینه «۲»: دو جاندار می‌توانند از یک گونه باشند ولی در دو جمعیت مختلف زندگی کنند. کافی است که مکان یا زمان زیست‌شان با یکدیگر فرق کند.

گزینه «۴»: دو جاندار که در یک اجتماع هستند می‌توانند با هم تعامل داشته باشند.

(نبای زنده، صفحه‌های ۷ و ۸ کتاب درسی)

«۶۰- گزینه «۲»

رشد به معنی بزرگ شدن و شامل افزایش برگشت ناپذیر ابعاد یا تعداد پاخته‌های است. نمو به معنی عبور از مرحله ای به مرحله دیگری از زندگی است.

در این گزینه، تعریف مقابله «رشد»، بیانگر فرایند نمو است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: محیط جانداران همواره در تغییر است؛ اما جاندار می‌تواند وضع درونی پیکر خود را در محدوده ثابتی نگه دارد. مثلاً وقتی سدیم خون افزایش می‌یابد، دفع آن از طریق ادرار زیاد می‌شود. این مصدقی از هم ایستایی است.

گزینه «۳»: همه جانداران به محرک‌های محیطی پاسخ می‌دهند؛ مثلاً ساقه گیاهان به سمت نور خم می‌شود.

گزینه «۴»: جانداران ویژگی‌هایی دارند که برای سازش و ماندگاری در محیط، به آن‌ها کمک می‌کنند؛ مانند موهای سفید خرس قطبی.

(نبای زنده، صفحه ۷ کتاب درسی)

«سعید شرق»

۶۸- گزینه «۱»

می‌دانیم مایعی که چگالی آن بیشتر است، در پایین ظرف قرار می‌گیرد. بنابراین، برای مقایسه چگالی ۳ مایع، باید واحدهای آنها را یکسان کنیم. به همین منظور همهً واحدها را به $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ تبدیل می‌کنیم:

$$\rho_A = \frac{m_A}{V_A} = \frac{m_A = 200 \cdot \mu g = 200 \times 10^{-6} \times 10^{-3} \text{ kg}}{V_A = 8 \cdot mm^3 = 8 \times (10^{-3})^3 \text{ m}^3}$$

$$\rho_A = \frac{2000 \times 10^{-6} \times 10^{-3} \text{ kg}}{8 \times (10^{-3})^3 \text{ m}^3} = \frac{2 \times 10^{-6}}{8 \times 10^{-8}} = 25 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$\rho_B = \frac{m_B}{V_B} = \frac{m_B = 50 \cdot mg = 50 \times 10^{-3} \times 10^{-3} \text{ kg}}{V_B = 4 \cdot \mu L = 4 \times 10^{-6} \times 10^{-3} \text{ m}^3} \Rightarrow \rho_B = \frac{50 \times 10^{-3} \times 10^{-3}}{40 \times 10^{-6} \times 10^{-3}} = 1/25 \times 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \Rightarrow \rho_B = 1250 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$\rho_C = \frac{2 \frac{\text{Mg}}{\text{m}^3} \times 10^6 \frac{\text{g}}{\text{kg}}}{1 \frac{\text{Mg}}{\text{kg}}} \times \frac{1 \text{kg}}{10^3 \frac{\text{g}}{\text{kg}}} = 2000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

می‌بینیم $\rho_C > \rho_B > \rho_A$ است. بنابراین، مایع C در ته ظرف و مایع B، میان A و C قرار می‌گیرد.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ و ۱۶ تا ۱۸)

۶۹- گزینه «۴»

$\frac{\text{km}}{\text{L}}$ ، یعنی اتومبیل به ازای مسافت ۱۵ کیلومتری، یک لیتر بنزین مصرف می‌کند.

بنابراین ابتدا مشخص می‌کنیم که ۶ گالون بنزین برابر چند لیتر است.

$$1 \text{ gall} = 4 / 5 \text{ L} \Rightarrow 6 \text{ gall} \times \frac{4 / 5 \text{ L}}{1 \text{ gall}} = 27 \text{ L}$$

با یک تناسب می‌توان فهمید که اتومبیل با ۲۷ لیتر بنزین چه مسافتی را در جاده همواره طی کند:

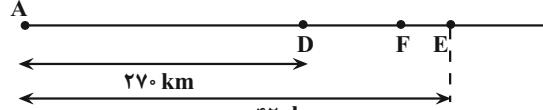
$$\frac{1 \text{ L}}{27 \text{ L}} \left| \begin{array}{c} 15 \text{ km} \\ d \end{array} \right. \Rightarrow d = 27 \times 15 = 405 \text{ km}$$

$$AB = 5 \text{ mile} = 5 \times 1 / 5 \text{ km} = 5 \text{ km}$$

$$BC = 4 \text{ mile} = 4 \times 1 / 5 \text{ km} = 4 \text{ km}$$

$$CD = 135 \text{ km}$$

$$DE = 150 \text{ hm} \xrightarrow{1 \text{ hm} = 10^2 \text{ m}} 150 \text{ hm} = 150 \times 10^2 \text{ m} = 150 \text{ km}$$

اتومبیل پس از طی مسافت ۴۰۵ km، در نقطه F (بین دو نقطه D و E) و در نزدیکی نقطه E (متوقف می‌گردد).

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۷۰- گزینه «۴»

$$[P] = \frac{[F]}{[A]} \xrightarrow{[F] = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2}} \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{[\text{A}] = \text{m}^2} = \frac{\text{kg}}{\text{m}^2 \cdot \text{s}^2}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۷ و ۱۱)

از طرف دیگر، چون جرم هر دو جسم یکسان است، داریم:

$$\rho_A = \rho_B \xrightarrow{\text{واقعی}} \rho_A V_A = \rho_B V_B$$

$$\frac{1}{2} \rho_B V_A = \rho_B V_B \xrightarrow{\text{واقعی}}$$

$$\Rightarrow \frac{6}{5} V_A > V_B \xrightarrow{\text{واقعی}} V_A > V_B \xrightarrow{\text{واقعی}}$$

از رابطه‌های (۲) و (۳) می‌توان نتیجه گرفت که چون طبق صورت سوال حتماً یکی از اجسام A یا B توپر هستند، بنابراین استوانه B توپر و کره A توخالی است.

در نتیجه چون استوانه B توپر است، لذا حجم واقعی و ظاهری آن با هم برابر است. در این حالت داریم:

$$V_B = \frac{1}{2} \pi R^3 \xrightarrow{\text{واقعی}}$$

در نتیجه حجم واقعی کره A برابر است با:

$$V_A = \frac{1}{2} \pi R^3 \xrightarrow{\text{واقعی}}$$

اکنون می‌توانیم حجم حفره داخل کره A را محاسبه کنیم:

$$V_{\text{حفره}} = V_A - V_{\text{ظاهری}}$$

$$\Rightarrow V_{\text{حفره}} = \frac{4}{3} \pi R^3 - \frac{5}{12} \pi R^3 = \frac{11}{12} \pi R^3$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۶۶- گزینه «۳»

با توجه به نمودار، برای حجم یکسان از دو مایع، داریم:

$$V = \frac{m}{\rho} \xrightarrow{\rho_A = \rho_B} \frac{m_A}{\rho_A} = \frac{m_B}{\rho_B} \xrightarrow{m_A = 3 \text{ kg}, m_B = 1 \text{ kg}} \frac{3}{\frac{1}{\rho_A}} = \frac{1}{\frac{1}{\rho_B}} \Rightarrow \rho_A = 3 \rho_B$$

از طرف دیگر، چگالی مخلوط دو مایع برابر است با:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_A + m_B}{V_A + V_B} \xrightarrow{m_A = m_B = m} \frac{m}{V} = \frac{m}{\frac{m}{\rho_A} + \frac{m}{\rho_B}}$$

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m}{\frac{m}{\rho_A} + \frac{m}{\rho_B}} \xrightarrow{\rho_A = 3 \rho_B} \frac{m}{\frac{m}{3 \rho_B} + \frac{m}{\rho_B}}$$

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{2}{\frac{1}{3 \rho_B} + \frac{1}{\rho_B}} = \frac{6 \rho_B}{1 + 3} = \frac{3}{2} \rho_B \xrightarrow{\text{مخلوط}}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

«زهره آقامحمدی»

دقت خطکش مدرج و کولیس رقمی را به m و cm تبدیل می‌کنیم.

$$1 \text{ mm} = 0 / 1 \text{ cm} = 0 / 00 1 \text{ m}$$

$$1 \text{ mm} = 0 / 0 1 \text{ cm} = 0 / 000 1 \text{ m}$$

با توجه به نتیجه‌های به دست آمده، خطکش اندازه‌های $0 / 000 1 \text{ m}$ و

$$0 / 0 1 \text{ cm} = 0 / 000 1 \text{ m}$$

کند. بنابراین گزینه «۴» صحیح است.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۶۷- گزینه «۴»

دقت خطکش مدرج و کولیس رقمی را به m و cm تبدیل می‌کنیم.

$$1 \text{ mm} = 0 / 1 \text{ cm} = 0 / 00 1 \text{ m}$$

$$1 \text{ mm} = 0 / 0 1 \text{ cm} = 0 / 000 1 \text{ m}$$

با توجه به نتیجه‌های به دست آمده، خطکش اندازه‌های $0 / 000 1 \text{ m}$ و

$$0 / 0 1 \text{ cm} = 0 / 000 1 \text{ m}$$

کند. بنابراین گزینه «۴» صحیح است.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

«سیدریم هاشمی (هندی)

۷۵- گزینه «۱»

در یون X^- شمار الکترون‌ها برابر ۳۶ است به این سبب در اتم X

$$Z = e = 35$$

$$n = \frac{\lambda}{\gamma} Z + 5 = \frac{\lambda}{\gamma} \times 35 + 5 = 45$$

$$A = Z + n = 35 + 45 = 80$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵ و ۱۷ تا ۱۹ کتاب (رسی))

«حسن ناصری ثانی»

۷۶- گزینه «۴»

مواد دوم و سوم درست هستند.

بررسی مواد نادرست:

مورد اول: درون ستاره‌ها همانند خورشید در دماهای بسیار بالا، واکنش‌های هسته‌ای رخ می‌دهد، واکنش‌هایی که در آن‌ها از عنصرهای سبک‌تر، عنصرهای سنگین‌تر پدید می‌آیند.

مورد چهارم: نخستین عنصرهایی که پس از مهبانگ پا به عرصه جهان گذاشتند، عنصرهای هیدروژن و هلیوم بودند.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۳ و ۴ کتاب (رسی))

«فرزاد نهضی کرمی»

۷۷- گزینه «۴»

با توجه به این که الکترون‌ها ۲ عدد کمتر از پروتون‌ها هستند. مجموع پروتون‌ها و نوترون‌ها برابر ۴۰ است که این مقدار همان عدد جرمی است.

$$A = \frac{1 \text{ mol}}{40 \text{ g}} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol}} = 2 \times N_A$$

$$\text{?gCH}_4 = 2N_A H \times \frac{1 \text{ mol H}}{N_A H} \times \frac{1 \text{ mol CH}_4}{4 \text{ mol H}} \times \frac{16 \text{ g CH}_4}{1 \text{ mol CH}_4}$$

$$= 8 \text{ g CH}_4$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹ کتاب (رسی))

«عبدالرشا درغواه»

۷۸- گزینه «۱»

$$\text{mol Au} = x, \text{mol Cu} = y$$

$$\text{? mol atom} = 12 / 0.4 \times 10^{21} \text{ atom} \times \frac{1 \text{ mol atom}}{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ atom}}$$

$$= 0.2 \text{ mol atom}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{?gCu} = y(\text{mol}) \times \frac{64 \text{ g}}{1 \text{ mol}} = 64 \text{ yg} \\ \text{?gAu} = x(\text{mol}) \times \frac{196 \text{ g}}{1 \text{ mol}} = 196 \text{ xg} \end{array} \right\} \Rightarrow 196x + 64y = 2 / 6$$

از مقایسه این دو معادله می‌توان نتیجه گرفت:

$$\left\{ \begin{array}{l} x + y = 0 / 0.2 \\ 196x + 64y = 2 / 6 \end{array} \right. \Rightarrow x = 0 / 0.1 \text{ mol}, y = 0 / 0.1 \text{ mol} \Rightarrow \frac{x}{y} = 1$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

شیوه ۵۵

۷۱- گزینه «۴»

«روزبه رضوانی»

ب و ت) نادرست، هیدروژن در سیاره مشتری و آهن هم در سیاره زمین فراوان‌ترین عناصر هستند. مرگ ستاره‌ها اغلب با یک انفجار بزرگ همراه است که سبب می‌شود عنصرهای تشکیل شده در آن در فضا پراکنده شوند.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۳ و ۴ کتاب (رسی))

۷۲- گزینه «۳»

$$N_x O_y = \frac{5 / 1 \text{ g}}{(14x + 16y)} \times (7x + 8y) \\ = 2 / 55 \text{ mol}$$

بررسی تمام گزینه‌ها:

$$\frac{5 / 2 \text{ g}}{65 \text{ g}} \times 3 = 2 / 55 \text{ mol} \quad \text{گزینه «۱»}$$

$$\frac{275 / 4 \text{ g}}{10 \text{ g}} \times 1 = 2 / 55 \text{ mol} \quad \text{گزینه «۲»}$$

$$\frac{4 / 28 \text{ g}}{95 \text{ g}} \times (15 + 4 \times 8 + 3) = 2 / 5 \text{ mol} \quad \text{گزینه «۳»}$$

$$\frac{4 / 85 \text{ g}}{31 \text{ g}} \times (2 \times 7 + 3 \times 1) = 2 / 55 \text{ mol} \quad \text{گزینه «۴»}$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵، ۷، ۱۷ و ۱۸ کتاب (رسی))

۷۳- گزینه «۱»

«اکبر هنمند»

$$A_2 B_3 = 2 \bar{M}_A + 3 \bar{M}_B \\ = 2 \times \frac{A_1 F_1 + A_2 F_2 + A_3 F_3}{100} + 3 \times \frac{B_1 F_1 + B_2 F_2}{100} \\ = 2 \times \frac{(54 \times 22) + (56 \times x) + 57(78 - x)}{100} + 3 \times \frac{(37 \times 80) + (25 \times 20)}{100} \\ = 2 \times \frac{1188 + 56x + 4446 - 57x}{100} + 3 \times \frac{2960 + 700}{100} \\ = 221 / 38 \text{ amu} \Rightarrow x = 55$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 56 A \Rightarrow F_2 = 55 \\ 57 A \Rightarrow F_3 = 78 - 55 = 23 \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \frac{F_2}{F_3} = \frac{55}{23} \approx 2 / 4 \quad \text{یا} \quad \frac{F_3}{F_2} = \frac{23}{55} \approx 0 / 41$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵ کتاب (رسی))

۷۴- گزینه «۲»

«عینالله ابوالفتحی»

جمله‌های (الف) و (ب) و (د) صحیح‌اند.

در یک نمونه طبیعی از یک نوع عنصر ممکن است درصد فراوانی ایزوتوپ سنگین‌تر بیشتر باشد و همچنین اگر ایزوتوپ‌های مختلفی نداشته باشد همه اتم‌ها خواص فیزیکی مشابه‌ای دارند.

در برخی عناصر نسبت نوترون به پروتون کمتر از ۱/۵ است ولی آن عنصرها پرتوزا می‌باشند.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵ و ۹ کتاب (رسی))

۵) برای معرفی هر اتم، نماد آن را با دو عدد مشخص می‌کنند. عدد کوچک‌تر که سمت چپ و بالا نوشته می‌شود، عدد اتمی (Z) و عدد معمولاً بزرگ‌تر که سمت چپ و پایین نوشته می‌شود، عدد جرمی (A) است.

۶) اتم، ذره‌ای خنثی است؛ در نتیجه تعداد پروتون‌های یک اتم با تعداد الکترون‌های آن (e) برابر است. اتم‌ها با از دست دادن یا گرفتن الکترون به ذرات بارداری به نام یون تبدیل می‌شوند. در تبدیل اتم‌ها به یون، هسته اتم دست‌خوش تغییر نمی‌شود؛ بنابراین عدد اتمی و جرمی در اتم‌ها و یون‌های مربوط به آن، هیچ فرقی با هم نمی‌کند.

۷) در یون‌های مثبت (کاتیون‌ها) و منفی (آنیون‌ها) داریم:

$$\begin{aligned} \text{تعداد پروتون‌ها} &= Z \\ \text{تعداد نوترون‌ها} &= A - Z \\ \text{تعداد الکترون‌ها} &= Z + m \\ \text{تعداد پروتون‌ها} &= Z \\ \text{تعداد نوترون‌ها} &= A - Z \\ \text{تعداد الکترون‌ها} &= Z - m \end{aligned}$$

حال شمار پروتون‌ها، الکترون‌ها و نوترون‌ها در مورد هر یک از گونه‌های ارائه شده در جدول را تعیین کنیم:

$$^{56}\text{Fe}^{3+} \quad (\text{Z}) = 26$$

$$(n) = A - Z = 56 - 26 = 30$$

$$(e) = Z - m = 26 - 3 = 23$$

$$^{99}\text{Tc} \quad (\text{Z}) = 43$$

$$(n) = A - Z = 99 - 43 = 56$$

$$(e) = Z = 43$$

$$^{37}\text{Cl}^- \quad (\text{Z}) = 17$$

$$(n) = A - Z = 37 - 17 = 20$$

$$(e) = Z + m = 17 + 1 = 18$$

بنابراین اطلاعات ردیف (۳) و ستون (۳) نادرست است.

(کیوان زارگاه الفبای هستی، صفحه ۵ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«گزینه ۲»

نخست باید عنصرهای A، B، C، D و E را به همراه شماره دوره و گروه آن‌ها در جدول دوره‌ای شناسایی کنیم:

عنصر A: عنصر آهن (^{56}Fe) در دوره ۴ و گروه ۸

عنصر B: عنصر کربن (C) در دوره ۲ و گروه ۱۴

عنصر C: عنصر فسفر (^{15}P) در دوره ۳ و گروه ۱۵

عنصر D: عنصر اکسیژن (^{16}O) در دوره ۲ و گروه ۱۶

عنصر E: عنصر هلیم (^{2}He) در دوره ۱ و گروه ۱۸

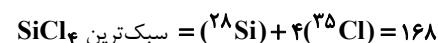
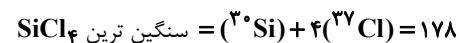
هر ستون جدول دوره‌ای (تناولی)، شامل عنصرها با خواص شیمیایی مشابه است که گروه نامیده می‌شود. عناصر اکسیژن (عنصر D) و گوگرد (S) هر دو در گروه ۱۶ جدول دوره‌ای قرار دارند؛ در نتیجه دارای خواص شیمیایی مشابه هستند و می‌توانند یون‌هایی با بار الکتریکی مشابه (O^{2-} ، S^{2-}) ایجاد کنند.

«مسعود طبرسا»

«گزینه ۲»

نکته:

+ (سبک‌ترین مولکول) - (سنگین‌ترین مولکول) - (تعداد مولکول‌ها با جرم متفاوت)

$178 = 178 - 168 + 1 = 11$ $\Rightarrow$ تعداد مولکول‌ها با جرم متفاوت

(کیوان، زارگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

«حامد رمضانیان»

«گزینه ۴»

فقط عبارت «الف» درست است.

بررسی همه عبارت‌ها:

عبارت (الف) اغلب (و نه همواره) در یک نمونه طبیعی از عنصری معین، انتهای سازنده جرم یکسانی ندارند.

عبارت (ب) خواص فیزیکی وابسته به جرم.

عبارت (پ) با قید اغلب این جمله درست است نه برای همه.

عبارت (ت) فراوانی Li^+ بیشتر از Li^0 است.

(کیوان زارگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«گزینه ۴»

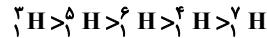
تنها عبارت «ت» نادرست است.

بررسی برخی از عبارت‌ها:

(پ) در بررسی روند تشکیل عنصرها، پس از هیدروژن، هلیم و سپس عنصرهای سبک (مانند Li و C) قرار دارند، که He و C به ترتیب دومین و سومین عنصر فراوان سیاره مشتری هستند.

(ت) هیدروژن با درصد فراوانی حدود ۹۰ درصد، فراوان‌ترین عنصر سیاره مشتری است که دارای ۷ ایزوتوپ است که ۵ مورد از آن‌ها رادیوایزوتوپ هستند؛ همه ایزوتوپ‌های هیدروژن یک پروتون دارند و ایزوتوپ مطرح شده در سؤال H^0 است. (۱) $n = p = 0$

ترتیب پایداری و نیم عمر رادیوایزوتوپ‌های هیدروژن:

(کیوان زارگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۲ تا ۶ کتاب درسی)

«کتاب اول»

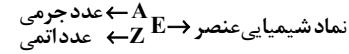
«گزینه ۲»

(۱) به تعداد پروتون‌های هسته اتم هر عنصر، عدد اتمی آن عنصر گفته می‌شود.

(۲) عدد اتمی (Z) هر عنصر، منحصر به فرد بوده و به کمک عدد اتمی، نوع عنصر را می‌توان تعیین نمود.

(۳) به مجموع تعداد پروتون‌ها و نوترون‌های یک اتم، عدد جرمی (A) گفته می‌شود.

(۴) هر عنصر را با نماد ویژه‌ای نشان می‌دهند که در این نماد، شمار ذره‌های زیراتمی را نیز می‌توان مشخص کرد:

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با تعریف **amu**، شیمی‌دان‌ها موفق شدند جرم اتمی دیگر عناصرها و همچنین جرم ذرهای زیراتومی را اندازه‌گیری کنند. در این مقیاس جرم پروتون و نوترون در حدود $\frac{1}{1400}$ بوده در حالی که جرم الکترون ناچیز و در حدود $\frac{1}{2000}$ است. جرم دقیق این ذرات

زیراتومی به همراه نماد آن‌ها در جدول زیر آمده است:

(amu)	جرم (amu)	بار الکتریکی نسبی	نماد	نام ذره
$0/0005$	-1	$-^1e$		الکترون
$1/0073$	+1	^1p		پروتون
$1/0087$	0	^1n		نوترون

گزینه «۲»: در میان ۷ ایزوتوپ اول عنصر هیدروژن، ^1H ، ^2H و ^3H طبیعی و ۴ ایزوتوپ بعدی ساختگی هستند؛ به‌طوری که همه ایزوتوپ‌های ساختگی و ایزوتوپ H از میان ایزوتوپ‌های طبیعی، ناپایدار و پرتوزا (رادیوایزوتوپ) هستند و فقط دو ایزوتوپ اول هیدروژن پایدار هستند. گزینه «۳»: دقت کنید که عنصر لیتیم (^3Li)، با از دستدادن یک الکترون، به آرایش دوتایی گاز نجیب قبل از خود (گاز نجیب هلیم) می‌رسد.

(کیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۶ و ۱۳ تا ۱۵ کتاب درسی)

۸-۴- گزینه «۴»

برخی از رادیوایزوتوپ‌های معرفی شده در کتاب درسی، ویژگی‌ها و کاربردهای آن‌ها:

کاربرد	ویژگی‌های مهم	مواد پرتوزا
تصویربرداری غده تیروئید	نخستین عنصر مصنوعی ساخته شده توسط انسان - در طبیعت وجود ندارد - نیمة عمر آن کم است؛ بنابراین نمی‌توان مقادیر زیادی از این عنصر را ساخت و برای مدت طولانی نگهداری کرد. در دوره ۵ و گروه ۷ جدول تناوبی قرار دارد.	^{99}Tc (تکنسیم)
اغلب به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی	اورانیم شناخته شده‌ترین فلز پرتوزا است. درصد فراوانی ایزوتوپ ^{235}U (سوخت راکتورهای اتمی) در مخلوط طبیعی آن کمتر از $7/0$ درصد است. فراوانی این ایزوتوپ را به کمک غنی‌سازی ایزوتوپی افزایش می‌دهند.	^{235}U (اورانیم)
تشخیص توده سرطانی	به گلوکز حاوی اتم پرتوزا می‌گویند - پس از تزریق به بدن همراه گلوکز معمولی، جذب اندامها و بافت‌های سرطانی (صرف گلوکز بالاتری دارد) شده و پرتوهای نشانشده از آن‌ها به کمک آشکارساز تشخیص داده شده و بدین ترتیب محل توده سرطانی نیز شناسایی می‌شود.	گلوکز نشان‌دار

دقت کنید که ^3H ، در درمان مشکلات تیروئیدی کاربردی ندارد، تنها از تکنسیم (^{99}Tc) برای تصویربرداری از غده تیروئید استفاده می‌شود. بقیه کاربردهای ایزوتوپ‌های داده شده طبق جدول بالا، درست هستند.

(کیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۷ تا ۹ کتاب درسی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خواص شیمیابی عنصرهایی که در یک دوره از جدول جای دارند، متفاوت است. عناصر **B** و **D**، هر دو در دوره دوم اما در گروههای متفاوتی از جدول جای دارند (به ترتیب در گروههای ۱۴ و ۱۶)، در نتیجه خواص شیمیابی این دو عنصر با یکدیگر متفاوت است. گزینه «۳»: از بین عنصرهای مشخص شده، نماد شیمیابی سه عنصر کربن (**C**)، اکسیژن (**O**) و فسفر (**P**) تک‌حرفی است.

گزینه «۴»: عدد اتمی عنصر **A** (عنصر آهن - ^{56}Fe) برابر ۲۶ و شماره گروه عنصر **D** (عنصر اکسیژن - ^{16}O) برابر ۱۶ است، در نتیجه نسبت خواسته شده برابر است با:

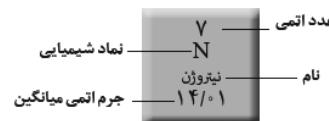
$$\frac{16}{26} = \frac{4}{13}$$

(کیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)

۸-۴- گزینه «۳»

پاسخ درست هر سه پرسش را به ترتیب زیر در متن کتاب درسی بررسی می‌کنیم:

- هر خانه از جدول به یک عنصر معین تعلق دارد و حاوی برخی اطلاعات شیمیابی آن عنصر است. برای نمونه خانه شماره هفت به عنصر نیتروژن تعلق دارد که اطلاعات آن به صورت زیر است:

- از ۱۱۸ عنصر شاخته شده، تنها ۹۲ عنصر در طبیعت یافت می‌شوند، این بدان معنا است که ۲۶ عنصر دیگر ساختگی است.

- در جدول دوره‌ای (تناوبی) امروزی، عنصرها بر اساس افزایش عدد اتمی سازماندهی شده‌اند، به‌طوری که جدول دوره‌ای عنصرها از عنصر هیدروژن با عدد اتمی یک ($Z=1$) آغاز و به عنصر شماره ۱۱۸ ختم می‌شود. این جدول، ۷ دوره و ۱۸ گروه دارد.

(کیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)

۸-۴- گزینه «۴»

شمار الکترون‌ها در یون $-^{10}A^-$ ، برابر با شمار نوترون‌ها در آن است؛ بنابراین خواهیم داشت:

$$-^{10}A^- = Z + 2$$

$$\text{شمار نوترون‌ها} \Rightarrow (e) \text{ شمار الکترون‌ها} = (n) \text{ شمار نوترون‌ها}$$

$$Z + 2$$

$$Z + 2 = n + Z = \text{مجموع شمار نوترون‌ها و پروتون‌ها} = (A) \text{ عدد جرمی}$$

$$= (Z + 2) + Z = 80 \Rightarrow Z = 39, n = 41$$

«کتاب اول»

«۹۰- گزینه ۳»

عبارت‌های «الف»، «ب» و «ت» درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت «الف» مقیاس نشان داده شده، یکای جرم اتمی (amu) است.

یک amu برابر $\frac{1}{12}$ جرم ایزوتوپ ^{12}C است. این اتم دارای شش

پروتون، شش الکترون و شش نوترون می‌باشد. بنابراین تعداد این سه

ذره بنیادی در ^{12}C با یکدیگر برابر است.

عبارت «ب»: جرم هر الکترون به تقریب $\frac{1}{2000}$ amu است. ترازوی (۲)

عدد $5\text{amu}/0$ را نشان می‌دهد:

$$xe^- \times \frac{1}{2000} \text{amu} = 0/5\text{amu} \Rightarrow x = 1000e^-$$

عبارت «پ»: ایزوتوپ طبیعی و پرتوزای هیدروژن، همان ^1H است که

دارای ۲ نوترون می‌باشد. از آن جا که جرم هر نوترون به تقریب

است، عقریه ترازو روی عدد ۲ می‌ایستد.

عبارت «ت»: در نمایش نماد ذره‌های زیراتمی نوترون و الکترون، عدد

صفر به ترتیب در قسمت پایین سمت چپ و در قسمت بالا سمت چپ

قرار می‌گیرد.

(کیهان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۸۷- گزینه ۱»

ابتدا درصد X^{65} را به دست آورده، سپس محاسبات را ادامه می‌دهیم:

65X	63X
$100 - a$	a

درصد فراوانی:

$$\frac{63/54}{100} = \frac{63a + 65(100-a)}{100} \Rightarrow a = 73\% \xrightarrow{\text{بس}} \frac{65\text{X}}{27\%} \quad \frac{63\text{X}}{73\%}$$

$$\Rightarrow 2 \times 10^{-3} \text{gX} \times \frac{1\text{molX}}{63/54\text{gX}} \times \frac{6/0.2 \times 10^{23}}{1\text{molX}} \times \frac{27}{100} \simeq 5 \times 10^{18}$$

(کیهان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۸۸- گزینه ۳»

تعداد مول‌های متان و اتین موجود در مخلوط را به ترتیب x و y

در نظر می‌گیریم:

$$\frac{\text{شمارمول}}{\text{C}} = \frac{4x+2y}{x+2y} = 3 \Rightarrow 4x+2y = 3x+6y \Rightarrow x = 4y$$

$$\Rightarrow \frac{\text{جرم متان}}{\text{جرم اتین}} = \frac{4y \times 16}{y \times 26} \simeq 2/46$$

(کیهان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۸۹- گزینه ۴»

گاز اکسیژن، گازی با مولکول‌های دواتمی (O_2) است؛ در نتیجه شمار اتم‌های موجود در یک مول از این گاز برابر است با:

$$1\text{molO}_2 \times \frac{N_A \text{مولکول}}{1\text{molO}_2} \times \frac{2\text{atomO}}{1\text{molO}_2} = 2N_A \text{atomO}$$

اما شمار اتم‌های موجود در یک مول کربن (C) برابر است با:

$$1\text{molC} \times \frac{N_A \text{atomC}}{1\text{molC}} = 1N_A \text{atomC}$$

در نتیجه شمار اتم‌های موجود در یک مول از این دو ماده، در گاز اکسیژن، دو برابر کربن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

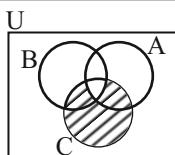
گزینه «۱»: شیمی‌دان‌ها به $6/0.2 \times 10^{23}$ از هر ذره، یک مول از آن ذره می‌گویند؛ به طوری که جرم یک مول ذره بر حسب گرم، جرم مولی آن نامیده می‌شود.

گزینه «۲»: به عدد $10^{23} \times 6/0.2$ عدد آووگادرو می‌گویند و آن را با نماد N_A نشان می‌دهند.

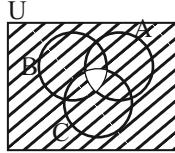
گزینه «۳»: میانگین جرم هر اتم هیدروژن $g = 1/66 \times 10^{-24}$ amu = ۱/۶۶ amu است؛ بنابراین شمار اتم‌های موجود در یک گرم عنصر هیدروژن برابر است با:

$$? \text{atom H} = 1\text{g} \times \frac{1\text{atom H}}{1/66 \times 10^{-24} \text{g}} = 6/0.2 \times 10^{23} \text{atom H}$$

(کیهان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ کتاب (رسی))

$$(A' \cup B') - C' \quad \text{گزینه ۳}$$

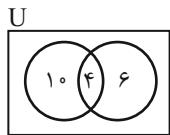
$$A' \cup B' \cup C' \quad \text{گزینه ۴}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱ تا ۱۰ کتاب درسی)

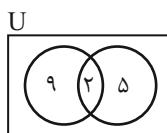
«رضا سید نبفی»

«۳- گزینه ۳»

در گام اول خواهیم داشت:

وقتی ۳ عضو از هر مجموعه کم کنیم با توجه به اینکه از اشتراک آنها عضو کم می‌شود بنابراین از هر یک از مجموعه‌های $A - B$ و $B - A$ ، یک عضو کم می‌شود:

$$n(A \cup B) = 9 + 2 + 5 = 16$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی)

«رضا سید نبفی»

«۳- گزینه ۳»

با توجه به $a_1 = 6$ و $a_n = a_{n-1} + 2n$ داریم:

$$a_2 = a_1 + 4 \Rightarrow a_2 = 10$$

$$a_3 = a_2 + 6 \Rightarrow a_3 = 16$$

$$a_4 = a_3 + 8 \Rightarrow a_4 = 24$$

با تشکیل جملات دنباله درمی‌یابیم که دنباله درجه ۲ می‌باشد.

$$2, 6, 12, 20, \dots \Rightarrow a_n = n^2 + n$$

در نتیجه $a_{13} = 13^2 + 13 = 182$ که مجموع ارقام آن برابر است با ۱۱.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵ کتاب درسی)

ریاضی دهم

«۱- گزینه ۱»

«رضا سید نبفی»

برای اینکه $(a, 2a-1] \subseteq (-1, a+5)$ برقرار باشد، خواهیم داشت:

- (۱) $a < 2a - 1 \Rightarrow a > 1$
- (۲) $a + 5 > -1 \Rightarrow a > -6$
- (۳) $a \geq -1$
- (۴) $2a - 1 < a + 5 \Rightarrow a < 6$

اشترک $\rightarrow 1 < a < 6$

بنابراین a می‌تواند ۴ مقدار طبیعی داشته باشد.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

«۴- گزینه ۴»

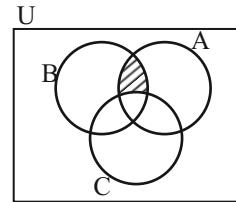
مجموعه‌های A' و $B - A$ لزوماً متناهی هستند. در مورد A' اگر فرض کنیم A برابر مجموعه مرجع U باشد $A' = \emptyset$ می‌شود که یک مجموعه متناهی است، مجموعه $A \cap B' = A - B$ لزوماً یک مجموعه نامتناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۱۰ کتاب درسی)

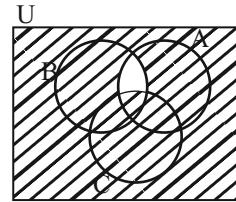
«علی سرآبادانی»

«۲- گزینه ۲»

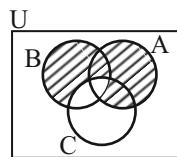
با توجه به نمودار ون داریم:

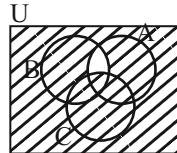
$$(A \cap B) - C$$

$$((A \cap B) - C)'$$

$$(A - B) \cup (B - C) \quad \text{گزینه ۱}$$

$$(A \cap (B - C))' \quad \text{گزینه ۲}$$

(امیر مهروریان)

«۹۹-گزینه»

«۹۶-گزینه»

$$(1) \quad t_{m-2n} = 384 \Rightarrow t_1 \cdot r^{m-2n-1} = 384$$

$$(2) \quad t_{m+2n} = \frac{3}{32} \Rightarrow t_1 \cdot r^{m+2n-1} = \frac{3}{32}$$

$$\xrightarrow{(1) \times (2)} t_1^2 \times r^{2m-2} = 36$$

$$\Rightarrow (t_1 \cdot r^{m-1})^2 = 36 \Rightarrow t_m = \pm 6$$

اگر $t_m = -6$ باشد، طبق اطلاعات مسئله، این دنباله هم جملات منفی دارد و هم جملات مثبت. در نتیجه جملات یک در میان مثبت و منفی هستند. پس دنباله نزولی نمی شود، در نتیجه تنها $t_m = 6$ قابل قبول است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه های ۲۵ تا ۲۷ کتاب درسی)

«متمر قرقیان»

«۱۰۰-گزینه»

جمله عمومی دنباله حسابی را به صورت $a_n = a_1 + (n-1)d$

جمله عمومی دنباله هندسی را به صورت $b_n = b_1 q^{n-1}$ در نظر می گیریم. با توجه به فرض داریم:

$$\begin{cases} a_1 = b_1 \\ a_1 \cdot q = b_3 \Rightarrow a_1 + 2d = b_1 q^2 \\ a_1 \cdot q^2 = b_5 \Rightarrow a_1 + 4d = b_1 q^4 \end{cases}$$

$$\text{از طرفی } (b_3)^2 = b_1 b_5$$

$$(a_1 + 2d)^2 = a_1(a_1 + 4d)$$

$$\Rightarrow a_1^2 + 4a_1 d + 4d^2 = a_1^2 + 4a_1 d$$

$$\Rightarrow 4d^2 = a_1 d \xrightarrow{d \neq 0} a_1 = 4d \quad (1)$$

قدرنسبت دنباله هندسی برابر است با:

$$a_1 + 2d = a_1 q^2 \xrightarrow{(1)} 4d = a_1 q^2 \Rightarrow q^2 = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow q = \frac{\pm\sqrt{1}}{2}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه های ۲۱ تا ۲۷ کتاب درسی)

(اشکان انفرادی)

با توجه به اینکه $a_n = (3-a)n^2 + (b-a)n + 2$ دنباله خطی

است بنابراین:

$$3-a=0 \Rightarrow a=3$$

از طرفی جمله چهارم برابر با ۶ است، پس:

$$\begin{cases} a=3 \\ t_4=6 \end{cases} \Rightarrow (b-3) \times 4 + 2 = 6 \Rightarrow b-3=1 \Rightarrow b=4$$

خواهیم داشت:

$$t_n = n+2$$

آنگاه:

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه های ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی)

«مدسطی مهری کوثر»

«۹۷-گزینه»

$$a_2 + a_4 = a_1 + a_5 = 2a_3$$

با توجه به اینکه $a_2 + a_4 = \sqrt{32} - \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$ می باشد، داریم:

$$a_1 + a_5 = a_2 + a_4 = 2\sqrt{2}$$

$$a_3 = \sqrt{2}$$

در نتیجه:

$$(a_1 + a_5) + (a_2 + a_4) + (a_3) = 2\sqrt{2} + 2\sqrt{2} + \sqrt{2} = 5\sqrt{2}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

«علی سرآبادانی»

«۹۸-گزینه»

قدرنشیت دنباله حسابی برای درج k واسطه حسابی بین دو عدد a و b برابر است با:

$$d = \frac{b-a}{k+1} \Rightarrow d = \frac{4a+20-(5-a)}{4+1} = \frac{5a+15}{5} = a+3$$

آنگاه داریم:

$$\underbrace{5-a}_{+d}, \underbrace{\dots, \underbrace{\text{کوچکترین واسطه}}_{-d}, \underbrace{4a+20}_{-d}}$$

$$5-a+a+3=8 \quad (1)$$

$$4a+20-(a+3)=3a+17 \quad (2)$$

می دانیم که اختلاف (1) و (2) برابر است با ۱۲، آنگاه:

$$\xrightarrow{(1),(2)} 3a+17-8=12$$

$$3a=3 \Rightarrow a=1$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۱۹ مرداد

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	نام و نام خانوادگی
ویراستار	فاطمه راسخ
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراح	سپهر حسن خان پور، حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، نیلوفر امینی، آرین توسل، نازنین صدقی، محمدرضا اسفندیار
حروف چینی و صفحه‌آرایی	مصطفی روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

(عیدر اصفهان)

«۲۵۶- گزینه»

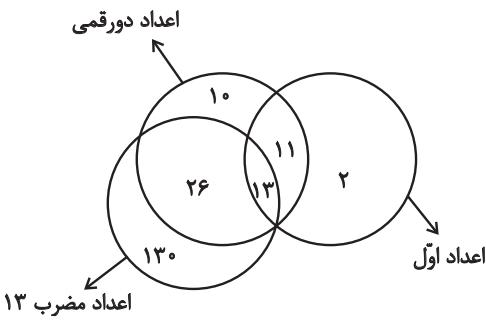
یوزینگ‌ها کفتار نیستند، یعنی همهٔ یوزینگ‌ها در دستهٔ غیرکفتارها می‌گنجند.

(هوش کلامی)

(عیدر اصفهان)

«۲۵۷- گزینه»

خود عدد سیزده، عددی دورقیمی، اول و مضرب سیزده است. بنابراین سه دسته باید در یک نقطه اشتراک داشته باشند. همچنین نه همهٔ اعداد دورقیمی اولند و نه همهٔ اعداد اول دورقیمی و نه همهٔ اعداد مضرب سیزده دورقیمی‌اند و نه همهٔ دورقیمی‌ها مضرب سیزده. در نهایت، نه همهٔ اعداد مضرب سیزده عدد اولند و نه همهٔ اعداد اول، مضرب سیزده. اما نکته‌ای که هست، این‌که هیچ عدد مضرب سیزده عدد اول نیست مگر این که دورقیمی باشد. مثالی از جدول پرشدهٔ پاسخ:

(هوش کلامی)

(ممدرضا اسفندیار)

«۲۵۸- گزینه»

ساعت در هر ۱۲ ساعت، یعنی $12 \times 60 = 720$ دقیقه، ۳۶ دقیقه عقب می‌ماند، یعنی برای طی کردن ۱۲ ساعت $720 + 36 = 756$ دقیقه زمان لازم است.

حال در یک تناسب ساده معلوم می‌شود برای طی سه ساعت و نیم در ساعت ما، یعنی $= 210 = 220 / 5$ دقیقه، $220 / 5$ دقیقه زمان لازم است:

$$\frac{720}{756} \mid \frac{210}{?} \Rightarrow ? = \frac{210 \times 756}{720} = 220 / 5$$

(هوش ریاضی)

استعدادات تحلیلی

«۲۵۱- گزینه»

غم خانه: خانهٔ غم

(سپهر محسن شانپور)

تیره‌بخت: دارای بخت تیره / نوکیسه: دارای کیسهٔ نو / بلندقامت: دارای قامت بلند

«۲۵۲- گزینه»

همهٔ واژه‌های صورت سوال و گزینهٔ پاسخ از ساختار «بن مضارع + ان» تشکیل شده است:

دو + ان / گری + ان / خند + ان / پریش + ان

(هوش کلامی)

«۲۵۳- گزینه»

متن به طور کلی در مخالفت با این اندیشه است که اگر عاقل باشیم، هیجان نخواهیم داشت.

(نیلوفر امینی)

«۲۵۴- گزینه»

متن خشونت را صرفاً ابزار می‌داند و به همین دلیل بیان می‌کند که نمی‌توان آن را ماهیت چیزی دانست. دیگر گزینه‌ها از متن برنمی‌آید.

(هوش کلامی)

«۲۵۵- گزینه»

متن در انکار لزوم برقراری رابطهٔ بین رفتارهای جانوری و رفتارهای انسانی، و یا حداقل در بیان بی‌فایده بودن آن است. برای مثال، از ازدحام جمعیت انسانی که منجر به خشونت می‌شود سخن می‌گوید و می‌گوید برای فهم این موضوع، نیازی به آزمایش موش‌ها نیست، مناطق پست و کشیف شهر این موضوع را نشان می‌دهد.

(هوش کلامی)

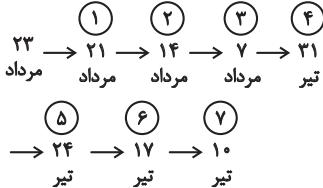
است. این روزها در این سؤال، یکشنبه است. پس دوشنبه و جمعه چهار بار و شنبه نیز پنج بار در ماه وجود دارد.

(هوش ریاضی)

(تاریخ صدیقی)

«۲۶۲- گزینه»

اوّلین شنبه قبلى، ۲۱ مرداد است. از آن، شش تا هفت روز عقب می‌رویم:

پس هفت تا شنبه قبلى، ۱۰ تیر است. شش روز بعد از آن، ۱۶ تیر است.

بنابراین روز تولد شخص مدتظر ما، ۱۶ تیر است. تا ۱۵ تیر سال آینده، او

هنوز تولد چهارده سالگی خود را جشن نگرفته است، پس باید جمع

شمع‌های یک تا سیزده سالگی او را حساب کنیم:

$$1+2+3+\dots+12+13 = \frac{14 \times 13}{2} = 91$$

(هوش ریاضی)

(عید اصفهانی)

«۲۶۳- گزینه»

الف) روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است: یکشنبه دو هفته بعد

فردای روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است: دوشنبه دو هفته بعد

هفت روز پیش از فردای روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است:

دوشنبه هفته بعد

ب) روزی که دیروزش سهشنبه هفته قبل بود: چهارشنبه هفته قبل

فردای روزی که دیروزش سهشنبه هفته قبل بود: پنجشنبه هفته قبل

دوشنبه هفته بعد، دقیقاً یازده روز پس از پنجشنبه هفته قبل است.

(هوش ریاضی)

(آرین توسل)

«۲۵۹- گزینه»

عقربه ساعت‌شمار ۳۶۰ درجه را در ۱۲ ساعت طی می‌کند. پس در هر

$$\text{دقیقه} = \frac{360}{12 \times 60} = \frac{1}{2}$$

$\frac{360}{6} = 6$ درجه حرکت می‌کند. عقربه دقیقه‌شمار در هر دقیقه

ساعت ۶ و عقربه دقیقه‌شمار روی ساعت ۱۲ است، یعنی ۱۸۰ درجه

اختلاف بین دو عقربه. حال اگر n دقیقه پس از ساعت ۶ این دو عقربه

روی هم منطبق شوند، باید معادله زیر درست باشد:

$$180 + \frac{n}{2} = 6n \Rightarrow n = \frac{360}{11} = 32\frac{8}{11}$$

(هوش ریاضی)

«۲۶۰- گزینه»

در سال ۱۳۹۵، علی ۱۰ ساله و مسعود ۱۵ ساله است. بر اساس داده «ج».

$$\frac{10+15+?}{3} = 15 \Rightarrow ? = 20$$

پس سعید متولد $1375 - 20 = 1375$ است، زمانی که مادر خانواده

ساله بوده است. پس 29 سال بعد سن مادر خانواده دو برابر سن سعید

خواهد بود:

$$29 + x = 2x \Rightarrow x = 29$$

که این یعنی سال $1375 + 29 = 1404$.

(هوش ریاضی)

«۲۶۱- گزینه»

در ماههای سی روزه، آن روزهای هفته که به روزهای اول و دوم ماه

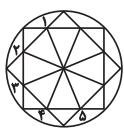
مربوطند، پنج بار و دیگر روزهای هفته چهار بار وجود دارند:

$$\begin{array}{r} 30 \\ \hline 28 & 4 \\ \hline & 2 \end{array}$$

عدد روزهای هر روز هفته نیز در ماه، یکی در میان زوج و فرد است، چرا که

«هفت» خود عددی فرد است. اگر پنج روز هفته در ماه مهر در تاریخ‌هایی

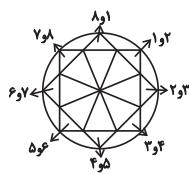
به عده‌های زوج است، روزهای دوم، نهم، شانزدهم، بیست و سوم و سی‌ام ماه

یک مرحله پادساعتگرد

یک، دو، سه و چهار مرحله ساعتگرد

دو بخش، یک مرحله در میان

(هوش غیرکلامی)

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۸- گزینهٔ ۴»

در انتقال از چپ به راست در هر ردیف از الگوی صورت سؤال، طرح سقف ثابت می‌ماند. طرح شکل وسط به پایه می‌رسد و طرح قسمت کمان دار، به طرح شکل وسط می‌رسد.

(هوش غیرکلامی)

(عیدر اصفهانی)

«۲۶۹- گزینهٔ ۴»

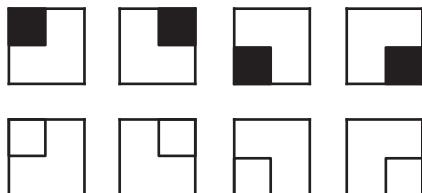
قسمت‌های مشترک ستون‌های چپ و راست در هر ردیف از الگوی صورت سؤال، با 180° درجه دوران، در ستون وسط آن ردیف رسم شده است.

(هوش غیرکلامی)

(فاطمه، راسخ)

«۲۷۰- گزینهٔ ۴»

هشت شکل 2×2 در هر ردیف در هر ستون از الگوی صورت سؤال دقیقاً یک بار تکرار می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

(عیدر اصفهانی)

«۲۶۴- گزینهٔ ۳»

نیما و مینا هیچ کدام فرزند نخست نیستند. امین نیز از مینا کوچکتر است، پس فقط میناست که ممکن است در جایگاه نخست قرار گیرد.

امین در جایگاه چهارم نیست، چرا که از نیما بزرگتر است. مینا نیز در جایگاه چهارم نیست. پس نیماست که چهارمین فرزند خانواده است. امین و مینا، در جایگاه‌های دوم و سوم هستند ولی جایگاه دقیق آنها معلوم نیست.

(هوش ریاضی)

«۲۶۵- گزینهٔ ۱»

پاسخ‌های افراد حاضر در کلاس با هم متفاوت است؛ اما حقیقت یکی است، پس حتماً فقط و فقط یک نفر درست می‌گوید که آن یک نفر نمی‌تواند نفر پنجم باشد، زیرا اگر هیچ‌یک از افراد ورزش نکرده باشند، یعنی هر پنج نفر دروغ گفته و کسی ورزش نکرده است.

اگر نفر اول راست گفته باشد و چهار نفر ورزش کرده باشند، خودش هم که راستگوست ورزش کرده است، یعنی $4 - 1 = 3$ نفر دیگر هم باید ورزش کرده و راست گفته باشند، اما این با حرف سه نفر دیگر در تناقض است، پس نفر اول دروغ گفته و ورزش نکرده است. به همین ترتیب ثابت می‌شود افراد دوم و سوم هم دروغ گفته‌اند و ورزش نکرده‌اند. فرد چهارم راست گفته است، خودش تنها شخصی بوده است که ورزش کرده است.

(هوش ریاضی)

«۲۶۶- گزینهٔ ۲»

تصویر در آینه وارون جانی و در آب، معکوس است. در دیگر گزینه‌ها جایگاه پاها و یا جایگاه شاخص‌ها عوض شده است.

(هوش غیرکلامی)

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۷- گزینهٔ ۴»

سه الگو در صورت سؤال هست: